

MIQUEL BARCELÓ*

El judici de Microsoft

Molts s'estranyen avui del judici de Microsoft, però el cas és que respon a una curiosa tradició dels Estats Units de Nord-amèrica: defensar la lliure competència fins a l'extrem de lluitar seriosament contra la presència descarada de tendències monopolistes.

En el camp de la informàtica el fenomen ja és una història repetida: a final dels anys 70, l'aplicació de la mateixa legislació va obligar IBM, el semimonopoli de llavors en tecnologia informàtica, a dividir-se en dues empreses.

Avui, la posició dominant en informàtica, l'ocupa Microsoft. L'únic canvi realment important està en el fet que la informàtica ha arribat al nivell del consum de masses. A final dels anys 70 ningú, llevat de pocs especialistes, no sabia el nom del president o dels membres del consell d'administració d'IBM; avui tothom ha sentit parlar de Bill Gates. D'aquest judici, se'n parla a tot arreu.

I coneixem Gates no pas precisament pel fet de ser l'home més ric del món, que també, sinó i sobretot, per haver volgut actuar, l'agost del 1995, com a focus principal d'una aclaparadora campanya publicitària de llançament del Windows 95 al mercat mundial. Això el va fer famós.

Gates vol ara presentar-se com un visionari intel·ligent, però la història recent desmenteix aquesta idíl·lica imatge. Avui tots fem servir una interfície anomenada genèricament WIMP (Windows, Icons, Mouse, Pop-up menu) que funcionava precàriament en el LISA d'Apple l'any 1980, i ja del tot estabilitzada en el Macintosh (també d'Apple) l'any 1983. El fet és que Microsoft no va ser capaç de fer funcionar una interfície WIMP amb una certa estabilitat fins a la versió 3.1 del Windows que té *copyright* final del 1992: vuit anys després del Mac.

Tampoc no ho ha fet millor Microsoft en el nou àmbit d'Internet. Amb la posició dominant de Microsoft en el mercat del programari per a ordinadors personals, no s'entén que

una empresa com Netscape pugui haver elaborat el navegador més utilitzat. L'única explicació possible és que, també en aquest cas, la visió de Gates va ser pobra, i que Microsoft va arribar tard i va deixar que cresqués un competidor que ara li resulta d'allò més empipador. A sobre, Microsoft s'encara amb un judici que l'acusa de voler imposar el seu navegador (Explorer) als clients del seu omnipresent sistema operatiu (Windows 98).

La cosa més curiosa és que, aquest judici, l'hi facin per una opció tecnològica que fa pensar que algú de Microsoft ha sabut realment, tal vegada per primera volta, imaginar el futur. No hi ha res de més racional que utilitzar la mateixa interfície que es fa servir per navegar per Internet per navegar pel disc dur de l'ordinador. Com a opció tecnològica és adequada i, a més, millora la facilitat d'ús dels equips informàtics.

Però el fet d'haver deixat que Netscape hagi bastit la seva posició de domini en navegadors, fa que la barreja de sistema operatiu i navegador obligui tots els milions d'usuaris de Windows a utilitzar el navegador de Microsoft i, en certa forma de rebot, que Microsoft aconsegueixi d'eliminar la molesta competència de Netscape. Això és el que no troba correcte la justícia

nord-americana.

Segons que sembla, la solució judicial pot trigar anys. Mentrestant, cada dia més i més gent farà servir els programaris de Microsoft, perquè una de les especificitats del capitalisme és que les empreses que hi ocupen una posició de semimonopoli no han pas de tenir els millors productes. Simplement, ja fan prou d'oferir-los. Als compradors, no ens toca més remei que fer-los servir, portats per la necessitat de compatibilitat i portabilitat. Ves per on, i passi què passi en el judici, Microsoft guanyarà. Els monopolis guanyen sempre.

**Director general de l'Institut Català de Tecnologia i professor de la Universitat Politècnica de Catalunya*

“Bill Gates vol ara presentar-se com un visionari intel·ligent, però la història recent desmenteix aquesta idíl·lica imatge.”